

“KIND MOGEN ZIJN...”

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. VOORWOORD	4
2. ACHTERGROND EN ONTSTAANSWIJZE	6
3. VISIE OP HET WERKEN MET KINDEREN IN DE VRIJE KINDEROPVANG	7
3.1 RELATIE KIND - LEID(ST)ER.....	7
3.2 INRICHTING VAN DE RUIMTE	8
3.3 SPEELGOED EN MATERIALEN	8
3.4 ETEN	9
4. BSO DE WONDERBOOM	10
4.1 VISIE OP HET WERKEN MET KINDEREN OP DE VRIJE BSO	10
4.2 BINNEN- EN BUITENGROEPEN	11
4.3 PEDAGOGISCHE UITGANGSPUNTEN	12
4.4 OUDERCONTACTEN	14
5 ZORG, VEILIGHEID EN GEZONDHEID	15
5.1 SCHOLING EN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING:.....	15
5.2 ZORG.....	15
5.3 VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSBELEID.....	15
5.4 GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG.....	16
6 INTERNE ORGANISATIE	20
7 BSO DE WONDERBOOM: DAGELIJKSE GANG VAN ZAKEN	22
7.1 VSO (VOORSCHOOLSE OPVANG).....	22
7.2 BSO (BUITENSCHOOLSE OPVANG)	22
BIJLAGE 1: SCHOLING EN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING 2018	24
BIJLAGE 2: HUISREGELS TREKVOGELS	25
BIJLAGE 3: WAT DOE IK IN MIJN RUGZAKJE?	27
BIJLAGE 4: AAN HET WEER AANGEPASTE KLEDING (MEEGEVEN AAN OUDERS)	28
BIJLAGE 5: HUISREGELS BINNEN BSO	29
BIJLAGE 6: HUISREGELS BOOMKLIMMEN(VOOR KINDEREN)	30
BIJLAGE 7: HUISREGELS VUUR MAKEN(VOOR KINDEREN)	31
BIJLAGE 8: UITSTAPJES BSO	32

*kinderen
horen aan
het licht*

*en dat zit nog goed in
hun handen en voeten*

*en hun buik
en hun hoofd.*

*ze gaan er dagelijks mee om
zolang er niemand tussen komt*

*die er met een boos
oog
niet in geloofd*

(Hans Andreus)

1. Voorwoord

'Thuiskomen op school'

Onder de **stichting 'Vrije Kinderopvang Eindhoven'** vallen:

- **Dagopvang**
 - Babygroep
 - Dreumesgroep
 - Peuterdagopvanggroep
- **Peuterklassen**
- **BSO**

De stichting 'Vrije Kinderopvang Eindhoven' is een pedagogische instelling voor kinderopvang waarin gewerkt wordt vanuit het antroposofisch mensbeeld en is voor elk kind toegankelijk, ongeacht geloof of levensovertuiging van ouders of verzorgers.

De instelling stelt zich tot doel om kinderen, naast de gezinssituatie, een beschermde huiselijke omgeving te bieden waar zij kunnen spelen en zich ontwikkelen, en waarin de opvoeding wordt ondersteund en met de ouders wordt gedeeld. De instelling wil een omgeving creëren die tegemoetkomt aan de behoefte van kinderen om zelf ervaringen op te doen; een omgeving waarin ook de volwassen begeleiders elkaar stimuleren in het opdoen van eigen ervaringen.

Waarom een pedagogisch beleidsplan? Het werken met kinderen is niet vrijblijvend. Het vraagt visie, kwaliteit en professionaliteit. Door middel van dit plan kunnen wij over onze visie, kwaliteit en professionaliteit in gesprek komen met collega's, ouders en instanties. Het is daarmee geen vastliggend plan maar een middel om de werkwijze te toetsen, evalueren en zonodig bij te stellen.

Dit pedagogische beleidsplan is geschreven met in ons achterhoofd de pedagogische basisdoelen van opvoeding van kinderen in gezin en kinderopvang van professor J.M.A. Walraven. Wij bieden de kinderen een gevoel van emotionele veiligheid, geven ze de gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competentie en bieden ze de kans de waarden en normen van onze samenleving eigen te maken. In dit pedagogisch beleidsplan worden deze termen niet altijd letterlijk gebruikt omdat wij uitgaan van de vrijeschool pedagogiek waarin een andere terminologie wordt gebruikt.

Het hele pedagogische beleidsplan is voor de goede lezer echter doordrenkt van deze begrippen. Op sommige plaatsen in het pedagogisch beleidsplan is hier en daar vetgedrukt de termen van de pedagogische basisdoelen aangegeven die op dat stuk van het pedagogisch beleidsplan van toepassing zijn. Dit zijn slechts voorbeelden.

In dit pedagogische beleidsplan is ervoor gekozen de pedagogische uitgangspunten zoveel mogelijk als een geheel te behandelen en niet als losstaande punten. Hiervoor zijn verschillende argumenten. We werken onder dezelfde stichting, we delen dezelfde ruimtes en de leid(st)ers werken zowel in de BSO, de kinderopvang als in de peuterklassen. Hiertoe zijn wij, naast het bewustzijn van de verschillen tussen de twee afdelingen van de stichting juist ook op zoek gegaan naar de overeenkomsten, de raakvlakken en daarmee het gemeenschappelijk draagvlak.

Bovendien wordt er in de antroposofie uitgegaan van een cyclus van zeven jaar. Deze indeling in de opvoeding van het kind overschrijdt de leeftijdsgrens van de peuterklas. De pedagogische uitgangspunten voor het kind van 0 tot 7 jaar gelden ook voor de kleuters tot aan de lagere schoolleeftijd en dus voor de jongste kinderen in de BSO en de kinderopvang.

Naast de algemene pedagogische uitgangspunten is er ook een apart gedeelte voor de peuterklas, kinderopvang en de BSO. Omdat de verlengde dagopvang een verlengstuk is van de peuterklas is het pedagogisch beleidsplan hetzelfde als dat van de peuterklas.

2. Achtergrond en ontstaanswijze

De grondslag van de antroposofie is ontwikkeld door de Oostenrijkse filosoof Rudolf Steiner (1862 - 1925), die in 1923 zijn medewerking heeft gegeven aan de oprichting van de eerste vrijeschool¹ in Nederland te Den Haag. Antroposofie is te omschrijven als: het je bewust willen worden wat 'mens-zijn' is. Het woord is ontleend aan twee Griekse woorden: antropos (mens) en sofia (wijsheid, kennis). Het mensbeeld in de antroposofie noemen we personalistisch. Vanuit die visie wordt de mens mede bepaald door een factor die niet uitsluitend valt te herleiden uit erfelijkheid en/of milieu. De mens heeft een voorgeschiedenis.

Waar komt een talent vandaan en waar een beperking? In de antroposofie wordt verondersteld dat de individualiteit niet pas ontstaat met de geboorte, maar dat er iets is als een voor-geboortelijke wereld. Deze aanname heeft praktische consequenties: iedere verschijningswijze van een kind dient gerespecteerd te worden als een uiting van zijn 'komaf', ook als die niet overeenstemt met het verwachtingspatroon van leraar of opvoeder, of als die verschijningswijze 'lastig' is.

De houding van de opvoeder is dan ook doortrokken met de vraag "wie ben jij en wat wil jij en wat kan ik voor je doen om je daarbij te helpen?" Het heeft tot gevolg dat het opvoedingsproces erop gericht is het individuele tot zijn recht te laten komen; als het ware om antwoord te geven op de vraag die het kind ten diepste aan zijn opvoeders stelt. De opgroeiende mens moet ruimte worden geboden om aan de eigen ontwikkeling vorm en inhoud te kunnen geven, waarbij de opvoeder een voorwaardenscheppende rol heeft.

¹ Het woord vrijeschool werd gekozen om aan te geven dat de lesstof in de eerste plaats in dienst moet staan van de ontwikkeling van het kind tot een vrij individu, en niet moet worden voorgeschreven vanuit belangen van de heersende orde, zoals de staat of het bedrijfsleven.

3. Visie op het werken met kinderen in de Vrije Kinderopvang

Op basis van het voorgaande kan de visie op het werken met kinderen als volgt worden omschreven: Ieder kind is een unieke persoonlijkheid die zijn eigen unieke levensweg zal gaan en op die manier iets zinvol zal bijdragen aan de wereld. Elk kind moet gestimuleerd worden om datgene te ontwikkelen wat diep verborgen aanwezig is. Wij trachten dit te bereiken door de kinderen aan te spreken als denkende, voelende en willende wezens. Denken, voelen en willen ontwikkelen zich in samenhang met elkaar maar met verschillende accenten in verschillende levensfasen.

Door bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, door het te omringen met mooie, goede en waarachtige dingen kan het kind een basisvertrouwen ontwikkelen dat de grondslag vormt voor een positieve levenshouding.

Plezier in het leven maakt het gemakkelijker open te staan voor anderen en geeft de kracht en de inventiviteit om creatief om te gaan met problemen. In het samenzijn met andere kinderen leert het kind zich sociaal en emotioneel te ontwikkelen. De leid(st)er wil een goede band met elk kind opbouwen, zodat het zich veilig en vertrouwd voelt en zich optimaal kan ontwikkelen. Zorg voor andere kinderen, zelfredzaamheid en zelfstandigheid worden gestimuleerd. Het vrije spel is daarbij voor het kind onontbeerlijk. Daarin worden belevenissen van thuis en onderweg verwerkt. Vaak is het spel de eerste sociale oefening waarin het andere kinderen ontmoet. Spelen is doen en leren. Spelen is leven en scheppen, bewegen en sociaal contact maken. **(Sociale competentie)**

In het spel maakt het kind ook een duidelijke ontwikkeling door. Van spelend omgaan en nabootsen wat het in de wereld van de volwassenen heeft gezien komt het uiteindelijk tot fantasiespel. De scheppende fantasie die het kind hierbij ontwikkeld geeft het de kracht om boven alles wat aanwezig is uit te stijgen en zich door eigen toedoen te verbinden met wat nog bezig is te worden. Fantasie spel wijst dan ook naar de toekomst.

3.1 Relatie kind - leid(st)er

“Ik sta stil, gelaten en zonder wensen, als een pasgeboren kind, een mens zonder thuis”

Wie de individualiteit van een kind als leidraad wil nemen voor zijn pedagogisch handelen, kiest voor een boeiende en spannende weg. Het betekent immers dat je niet terug kunt vallen op routine, op recepten en voorschriften maar dat je vanuit liefdevolle interesse ieder individueel kind probeert te begrijpen. Daarmee wordt opvoeden tot iets existentieels: het gaat immers niet meer om een functioneel contact met een kind met jouw rol als opvoeder, maar om de directe ontmoeting van mens tot mens, om het aangaan van de verbinding vanuit jouw eigen individualiteit en bestaansgrond met die van het kind. Om je te kunnen openen voor de diepere intenties en kwaliteiten van een ander is het noodzakelijk dat je je eigen meningen, voorkeuren en talenten terughoudt, en dat je contact met het kind niet wordt gekleurd door verwachtingen, oordelen en projecties.

De kinderen ontmoeten je eigenheid in de manier waarop je hen ontvangt, hen aanraakt. In de manier waarop je zingt, beweegt en in elke detail waarmee je de dag vormgeeft.

Een goede kind-leid(st)er relatie ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. Elk kind heeft hechtingsfiguren in zijn/haar leven nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. De gehechtheidrelatie is de gevoelsmatige relatie die groeit tussen de opvoeder en het kind.

Hierbij ervaren de kinderen een gevoel **van emotionele veiligheid en geborgenheid**. In iedere groep zijn altijd twee vaste leid(st)ers aanwezig. Er zijn vaste groepen met een vaste samenstelling waarin altijd dezelfde kinderen zijn

Voor de peuterklas zijn dat ten hoogste twaalf kinderen per stamgroep, voor de verlengde opvang zijn dat ten hoogste zes kinderen.

Vanuit de gehechtheidrelatie met de leid(st)ers ervaart het kind de veilige basis die nodig is om op eigen houtje dingen te durven ondernemen. Als het kind zich niet zo prettig voelt kan het terugvallen op deze persoon. De leid(st)ers zijn zich bewust van de gehechtheidrelatie en gaan hier zorgvuldig mee om.

De leid(st)ers proberen door middel van hun eigen gedrag het kind te laten merken dat:

- zijn aanwezigheid op prijs gesteld wordt;
- elkaars eigenheid gerespecteerd wordt;
- er vertrouwen is in elkaar;
- er vriendelijk met elkaar wordt omgegaan;
- er rekening gehouden wordt met elkaar;
- geprobeerd wordt elkaar te begrijpen.

(Overdracht waarden en normen)

3.2 Inrichting van de ruimte

De ruimtes van de peuterklas en peuterdagopvang lijken op een huiskamer. Kleur en sfeer zorgen voor een gevoel van geborgenheid, zodat het kind zich thuis kan voelen. Er zijn verschillende hoeken ingericht zodat een kind zich ook alleen even terug kan trekken. Er is een plekje om te koken, een plekje om een boek te lezen en een tafel om aan te knutselen. Ook is er een hoek waar heerlijke schapenvachten liggen die je uitnodigen om er eens helemaal in weg te kruipen.

Door verschillende hoeken aan te bieden waar een bepaalde activiteit plaatsvindt, bijvoorbeeld een kookhoek, een hoek om te knutselen en te bouwen etc. wordt de kinderen rust en structuur geboden.

3.3 Speelgoed en materialen

Kwaliteit, duurzaamheid en echtheid zijn belangrijke uitgangspunten in de keuze van materialen en speelgoed. Door kinderen dergelijke materialen aan te bieden kan het eerbied en respect ontwikkelen voor het materiaal en de omgeving waarin het verkeert.

In alle groepen worden zoveel mogelijk natuurlijke materialen aangeboden. Natuurlijke materialen zijn 'eerlijke' materialen. Katoen en wol stralen van zichzelf warmte uit en hout draagt het wezen van de boom waar het van gemaakt is nog met zich mee. Voor deze warmte en uitstraling staat het kind open, het beleeft daar iets aan. Ook houten speelgoed is warm. Houten blokken hebben van zichzelf een zwaarte die in verhouding staan tot hun grootte. Aan een houten boomstam valt heel wat te sjouwen. Daarmee maakt het materiaal waar wat het belooft, het is eerlijk. Het speelgoed dat in de peuterklas wordt aangeboden is niet helemaal "af." Het kind moet en kan er met zijn fantasie nog iets aan toevoegen. Poppengezichten hebben nauwelijks uitdrukking, zodat ze in het spel van het kind kunnen lachen, huilen en slapen. De poppen zijn gevuld met schapenwol zodat de pop van zichzelf warm en zwaar is. Houten kisten en planken zijn schitterende bouwmaterialen waar alles mee gebouwd kan worden van auto's tot vliegtuigen en huizen. Ook zijn er houten blokken in organische onregelmatige vormen, en is er houten constructiemateriaal. Lappen van katoen en flanel lenen zich voor het bouwen van hutten, en met behulp van wasknijpers en touwen kunnen er de mooiste verkleedkleden van gemaakt worden.

Dit alles stimuleert de fantasie van het kind, zodat het zijn creativiteit kan ontwikkelen en het ruimte krijgt voor zijn beeldend vermogen en zijn scheppende kracht.

3.4 Eten

Bij een bewuste omgang met de spullen waarmee we de kinderen omringen hoort ook bewustzijn voor wat de kinderen eten en drinken. Gestreefd wordt naar voedsel zonder chemische toevoegingen of conserveermiddelen, zoveel mogelijk zonder suiker en dat biologisch of biologisch-dynamisch is. Aan het eten zelf wordt veel aandacht geschonken. De tafel wordt met zorg gedekt en er wordt een spreuk gezegd aan het begin en het eind van de maaltijd. Natuurlijk wordt er rekening gehouden met eventuele allergieën.

4. BSO De Wonderboom

4.1 Visie op het werken met kinderen op de Vrije BSO

Voor en na een drukke schooldag vinden de kinderen op de BSO een warme en gezellige plek die een beetje op een huiskamer lijkt. We proberen voor de kinderen een plaats te creëren waar ze tot rust kunnen komen en hun verhaal kwijt kunnen. Daarnaast zijn er volop mogelijkheden voor spel, ontspanning en leuke activiteiten.

Belangrijk in de buitenschoolse opvang is de ruimte voor het vrije spel. Tenslotte heeft het kind een groot gedeelte van de dag op school gezeten en is de BSO voor het kind vrije tijd. Het zou in principe moeten kunnen doen wat het wil. De beperkingen die hierbij worden aangeboden liggen in de ruimte, de veiligheid en het al of niet storend zijn voor anderen. Je kunt natuurlijk wel behoefte hebben aan gillend en krijsend door de ruimte te rennen na een ochtend school, maar andere kinderen hebben misschien behoefte aan lekker in een rustig hoekje een verhaaltje te luisteren!

In het spel krijgen de kinderen de gelegenheid om met alles te spelen wat er in de ruimte aanwezig is. Hier ontmoet het kind op de meest intensieve manier de andere kinderen. Hier leert het kind samen spelen, samen delen, samen regels voor het spel te bedenken en samen eventuele conflicten oplossen. Verdraagzaamheid en rekening houden met elkaar komen hier zeer intensief aan de orde. Vanuit visie handelen in de dagelijkse praktijk vraagt veel van de houding van de opvoeder. Het vraagt de bereidheid om het kind - telkens weer - open tegemoet te treden. Dat betekent overigens niet dat er geen grenzen nodig zijn.

Door respect te hebben voor de eigenheid van ieder en ruimte te geven aan elkaar, leren de kinderen elkaars grenzen te respecteren. De pedagogisch medewerker heeft hierin een begeleidende en waar nodig een begrenzende taak, zodat er voor ieder kind een veilige plek is.

De wereld is goed, mooi en waar

Tot het zevende jaar leeft het kind vanuit het basisgevoel dat de wereld **goed** is en dus de moeite waard om na te bootsen. Tussen 7 en 14 - dus tussen de tandenwisseling en de puberteit- leeft het kind in het nu. Hoe leef je in het nu? In het nu kun je pas leven als je van de wereld om je heen geniet. Het lagere schoolkind wil van de wereld genieten, daarom leeft het vanuit het basis gevoel dat de wereld **mooi** is. Tot de jaren van de puberteit is het kind een estheet, het wil de schoonheid van de dingen ervaren omdat daardoor bij hem de levenslust wordt gewekt. In de praktijk uit zich dat doordat we de kinderen omringen met mooie en duurzame materialen en dat de activiteiten die we aanbieden een kunstzinnig karakter hebben. Pas rond het veertiende jaar gaat het kind op zoek naar de **waarheid**. Dat wil zeggen dat ze erg bezig zijn met wat rechtvaardig is. Ook de prepuber vertoont al deze tendens. Hier ontstaan dan de discussie over de regels, over normen en waarden.

Denken, voelen, willen

Juist in de naschoolse opvang staat het cognitieve aspect niet voorop. Hier ontwikkelt het kind andere kwaliteiten en krijgt het bij uitstek de gelegenheid om niet alleen met zijn hoofd maar ook met zijn hart en zijn handen te werken. Leren gebeurt door je te verbinden met en het beleven van de dingen.

In -uitademen

Het ritme van het kind in de lagere schoolleeftijd beweegt zich tussen opnemen beleven, vormen en weer loslaten. Er is een ritmische afwisseling tussen in -en uitademen. Volgens Steiner is het leren ademen dan ook een van de belangrijkste opgaven in het leven. Juist in de buitenschoolse opvang is er na een drukke schooldag vooral plaats en behoefte aan uitademing.

Ook in de ontmoeting en het spel en de activiteiten met de andere kinderen vinden we deze afwisseling tussen het in- en uitademen. Hier wordt een balans gevonden tussen het opzoeken van de eenzaamheid en

de omgang met anderen. Een gezond ritme geeft een kind een prettig gevoel van zekerheid. Ritme zorgt ervoor dat je aan kunt komen bij jezelf. In de BSO betekent dit concreet dat we een vast ritme aanhouden voor eten, drinken, vrij spel een activiteit.

De temperamenten, spel en speelgoed

Elk kind neemt met zijn geboorte zijn temperament mee. Het is een soort jasje dat het bescherming biedt naar buiten toe, maar het tegelijkertijd in staat stelt om in de buitenwereld zijn draai te vinden. Het is de manier waarop een kind de dingen doet, dus niet hoe het is, want dat ligt verborgen onder het jasje. Een kind met een *sanguinisch* temperament leeft luchtig en zit moeilijk stil, huppelt en rent graag en is snel afgeleid. Het heeft een korte spanningsboog en kan zich niet lang concentreren. Het element wat hierbij hoort is de lucht. Het kind doet veel indrukken op, maar ze blijven aan de oppervlakte van het zielenleven. Een *melancholisch* kind leeft met de zwaarte en heeft de neiging om alles vanuit een eigen hoekje op te nemen. Het element wat bij dit temperament hoort is de aarde. Dit kind leeft sterk in zijn binnenwereld. De weinige indrukken die het toelaat gaan diep en houden het kind lang en indringend bezig. Dit kind toont eerder schuchterheid en faalangst dan daadkracht. De uitdaging bij dit kind is de fantasie in beweging te krijgen.

Het *cholische* kind is net een vuurball; het reageert vurig. Het kind toont daadkracht, warmte en enthousiasme. De indrukken die het kind opdoet zijn heftig en gaan tot diep in de ziel. De spanningsboog van kind is kort maar heftig. Het *flegmatische* kind leeft kabbelend. Rust typeert deze kinderen en ze kunnen langdurig eentonige werkjes doen. Hierbij hoort het waterelement. Dit kind wil graag iedere dag hetzelfde doen en vindt het heerlijk om hetzelfde verhaal twee of drie keer te horen. Het zal op de BSO graag helpen met het klaarmaken van eten en kan ook erg genieten van het opeten hiervan!

In het groepsgebeuren bij het spelen kun je ook onderscheid maken tussen verschillende types kinderen met een ander spel en een andere behoefte aan speelgoed. Hier wordt ook wel gesproken over de Rauwers, Douwers, Schouwers en Bouwers.

De Rauwers hebben behoefte aan beweging en ruimte, actie en reactie. Ze hebben oog voor grote lijnen en globale indrukken. Ze kiezen voor spel waarbij ze in beweging kunnen blijven. Ze houden van groot speelgoed. Matten en kussens zijn voor hen ideaal speelgoed.

Douwers zijn vindingrijk. Ze willen zoveel mogelijk uit proberen, ze zijn nieuwsgierig en bedenken variaties op een spel. Ze zijn fanatiek. Ze houden van verzamelingen, sporten en spelletjes

Schouwers leven op hun zintuigen: horen voelen zien proeven. Ze beleven. Ze houden van mooi leuk, lief en bijzonder. Ze spelen met fantasie, ze spelen graag alleen, en houden van rustig spel.

Bouwers zijn de organisatoren. Ze bouwen het spel op. Ze regelen, willen tonen wat ze kunnen, Ze zijn sociaal en betrokken, praktisch en inventief. Ze leiden graag. Ze hebben veel nodig ook andere kinderen. Ze willen mee organiseren en houden ervan om te presenteren. Deze kinderen hebben elkaar vaak nodig om tot spel te komen.

Om voor al deze kinderen met hun verschillende behoeftes en temperament fysiek plaats te maken maar ook de ruimte in tijd en aandacht te geven, dat is de uitdaging van de BSO.

4.2 Binnen- en buitengroepen

BSO Wonderboom biedt opvang aan kinderen van 4-13 jaar (einde lagere school leeftijd) in binnen en buitengroepen. Doelstelling is het bieden van een plaats waar het kind zich veilig, thuis en geliefd voelt en waar alle aandacht aan hen besteed wordt. We hebben de groep de huismussen en de groep de trekvogels. De huismussen blijven in de BSO ruimte en in de directe omgeving van de BSO. De trekvogels trekken er de hele middag op uit.

De jongste kleuters worden in een ruimte ontvangen en de oudere kinderen worden in een andere BSO ruimte ontvangen. Kinderen kunnen in meerdere ruimte spelen binnen het schoolgebouw, we kunnen gebruik maken van een professionele keuken en een beweeglokaal. De kinderen die op maandag, dinsdag of donderdag met de Trekvogels mee gaan verzamelen in de gang en vertrekken van daaruit.

Vanuit visie handelen in de dagelijkse praktijk vraagt veel van de houding van de opvoeder. Het vraagt de bereidheid om het kind - telkens weer - open tegemoet te treden. Dat betekent overigens niet dat er geen grenzen nodig zijn. Juist het aanbieden van specifieke activiteiten en het afleiden of ombuigen van minder gewenst gedrag nodigen het kind uit tot een vrije en unieke ontwikkelingsweg.

4.3 Pedagogische uitgangspunten

Zienswijze veiligheid en gezondheidsbeleid

Wij vinden dat kinderen hun grenzen alleen kunnen beleven als zij deze ook in het zintuiglijke mogen waarnemen. Een omgeving creëren waarin alle risico's op vallen en zich bezeren worden voorkomen is ons inziens een zeer ongezonde en kind onvriendelijke situatie.

Wij zijn er van overtuigd dat kinderen ook fysiek hun grenzen moeten tegen komen willen ze niet op groeien tot grenzeloze mensen.

Volgens onze zienswijze moeten zij zich fysiek en motorisch kunnen ontwikkelen, hun ruimte leren ontdekken en zo hun grenzen kunnen voelen. Een kind wat zich fysiek heeft kunnen ontwikkelen zit goed in zijn lijf en is motorisch vaardig. Dat geeft veiligheid.

Niemand van ons is groot geworden en heeft leren lopen zonder vallen en opstaan. Kinderen zijn jong en flexibel, staan door hun geringe grootte een stuk dichterbij de grond: de gevolgen van een val, struikelpartij of botsing zijn bijna nooit ernstig.

Een gezond kind moet leren uitkijken en moet fysiek zo vaardig zijn (of worden) dat het niet over een boomwortel struikelt. Als een kind dat wel doet leert het de volgende keer voorzichter te zijn.

Wij vinden dat een kind dat zich fysiek niet heeft kunnen en mogen ontwikkelen meer risico loopt op valpartijen en ernstige verwondingen omdat het niet heeft leren omgaan met zijn eigen lichaam en met de situatie. Wij denken dat kinderen uiteindelijk veiliger zijn als ze leren luisteren, dat ze weten wat de regels zijn en zich leren hieraan te houden. Dat biedt veiligheid.

Wij vinden dat er een onderscheid gemaakt zou moeten worden tussen "grote veiligheid" die beschermt tegen brand en dood, "middelveiligheid" die beschermt tegen ongelukken als benen breken en ten slotte de "kleine veiligheid" die beschermt tegen bulten en schrammen. Grote en middelgrote veiligheid vinden we noodzakelijk maar kleine veiligheid vinden we onwenselijk.

Het kind leert via fouten, niet via dingen die vlekkeloos gaan. In een beschermde omgeving waar alles goed verloopt, leert een kind bijna niets. Het kan zijn hersens op "uit" zetten.

Onveiligheid is nodig om een veilige wereld te creëren. Als we de omgeving te veilig maken is dat onveilig voor kinderen. Ze leren hun veiligheidssysteem niet te ontwikkelen. Ze blijven afhankelijk en bang. Juist het overwinnen van "kleine onveiligheid" geeft een gevoel van zelfverzekerdheid. Spelen en ontwikkelen houdt ruimte in, de wereld ontdekken, de mogelijkheden uitproberen, grenzen verkennen, leren met vallen en opstaan.

• **Pedagogiek Buiten-BSO**

De Buiten BSO is wezenlijk onderdeel van de Vrije Kinderopvang. De algemene pedagogische uitgangspunten eerder beschreven gelden ook voor de buiten-BSO.

Dit pedagogische beleidsplan is geschreven met in ons achterhoofd de pedagogische basisdoelen van opvoeding van kinderen in gezin en kinderopvang van professor J.M.A. Walraven Wij bieden de kinderen een

gevoel van emotionele veiligheid, geven ze de gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competentie en bieden ze de kans de waarden en normen van onze samenleving eigen te maken.

Waarom een natuur BSO?

De natuur is een plek met oer macht waar lessen kunnen worden geleerd en uitdagingen worden aangegaan.

Bij de Wonderboom krijgen de kinderen de kans om nog in het donker thuis te komen het licht van de sterren te zien en de maan. Ze struinen door het bos en de velden langs de riviertjes en kunnen op hun rug in de zon liggen.

Natuur is voor kinderen iets wat ze kan uitnodigen om iets te gaan doen.

De kinderen krijgen bij de Wonderboom om op een speelse manier vanuit hun eigen ruimte -en tijdsbeleving de omgeving te verkennen. De natuur ervaar je alleen door te ruiken, te proeven, te kijken.

Samen met andere kinderen spelen, ravotten, rennen geeft niet alleen plezier maar levert ook een bijdrage in de sociaal emotionele ontwikkeling.

Natuur moet niet verworden tot een kijkspel waarbij het kind alleen maar toeschouwer is. Geen kijk-natuur dus maar doe-natuur.

En zo biedt de natuur biedt kinderen iets wat de straat of de afgeschermdde woonwijk en het computerspelletjes hun niet kunnen bieden

Inschrijven voor de buiten BSO betekent dat je kind op de ingeschreven dagen lekker naar buiten gaat. In principe in alle seizoenen en bij ieder weertype. Bij heel slecht weer kunnen we ervoor kiezen om korter of bij hoge uitzondering niet te gaan.

Wat gaan we doen?

Vooraf: ontdekken, scharrelen, struinen in de Genneper parken en in het Schuttersbos. En op onze eigen veldje bij Riel waar we samen met Brabants Landschap een natuur -educatie project ontwikkelen.

Voorbeelden van activiteiten: loopbrug over het water, boom schommel, hutten maken van takken en leem bomen klimmen, dammen maken, wilgentenen vlechtenbootjes maken en vlotten, fluit snijden uit wilgentenen, spelen met bladeren, pijl en boog maken, dieren en planten bestuderen, sporen volgen en leren herkennen, vuur maken, kastanjes poffen, soep maken op je eigen vuur.

Het uitgangspunt hierbij is steeds dat de initiatieven hiervoor bij de kinderen liggen en dat we vervolgens samen gaan kijken en uitzoeken hoe je bijvoorbeeld een vlot kunt maken waar je ook echt op kunt zitten of een brug over het water of hoe je nu een vuurtje stookt. Een van onze uitgangspunten is dat de kinderen zelf leren ontdekken, initiatief nemen en nieuwsgierig worden.

4.4 Oudercontacten

Intakegesprek

Het gesprek wordt gevoerd door de mentor (zie 5.2 Zorg Mentorschap).

In dit gesprek ontvangen ouders/verzorgers informatie over de gang van zaken in de BSO. Eventuele vragen worden beantwoord, een rondleiding gegeven en afspraken gemaakt. Ook over de gewenningsperiode wordt per kind afspraken gemaakt. Naast een inhoudelijk gedeelte, waarin we proberen samen met de ouders tot beeldvorming van het kind te komen, wordt er tijdens dit gesprek ook een lijst met gegevens ingevuld. (Calamiteitenformulier). Het complete pedagogische beleidsplan ligt ter inzage in de groep en wordt op de website geplaatst. Indien er aanleiding is voor een uitgebreid gesprek kan dit altijd aangegeven worden. Zowel door de ouder als door de pedagogisch medewerker.

Tijdens haal- en breng momenten

Om tot een goede afstemming in de omgang met het kind te komen, is het contact met de ouders van groot belang. Tijdens het ophalen van de kinderen is er gelegenheid voor een korte overdracht.

Informatie voor ouders

Informatie vanuit de organisatie verschijnt in de info brief Op het prikbord bij de BSO ruimte is recente info te vinden. Verder staat de meest actuele info op de website. (www.kinderopvangwonderboom.nl).

We onderhouden contacten met de ouders via mail en via Max class. Via die weg sturen we ook regelmatig foto's van de kinderen mee.

Oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit minimaal 2 leden. Zij zien erop toe dat het pedagogisch beleid, de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid wordt uitgevoerd. Daarnaast hebben zij adviesrecht over prijswijzigingen, beleidsstukken en kunnen zij te allen tijde ongevraagd advies geven. Ten minste één vertegenwoordiger in de oudercommissie heeft een kind op de BSO zitten.

5 Zorg, veiligheid en gezondheid

5.1 Scholing en deskundigheidsbevordering:

In het opleidingsplan staat beschreven hoe de kennisverbreding van de pedagogisch medewerkers wordt ingezet en wordt vormgegeven. Onze doelstellingen zijn:

- Alle medewerkers op de peuterklas en de peutergroep dagopvang zijn aantoonbaar geschoold op taalniveau 3F.
- De leid(st)ers van de peuters zijn VVE geschoold.
- Er is altijd iemand in het gebouw aanwezig is met het diploma kinder-EHBO
- Er is altijd iemand in het gebouw aanwezig is met het BHV certificaat.
- Alle PM-ers worden geschoold in de antroposofie. Bij interne vergaderingen zal aandacht worden besteed aan de antroposofische achtergronden.
- De PM-ers die met baby's werken zijn geschoold op het gebied van de visie van Emmi Pickler.
- Er zal aandacht worden besteed aan de natuur BSO in de vorm van interne of externe cursussen. Dit onderwerp zal terugkomen in de maandelijkse WBS.

5.2 Zorg

Mentorschap:

Aan alle kinderen van de dagopvang en de BSO wordt een vaste mentor toegewezen. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders. In de BSO is zij/hij ook het aanspreekpunt voor het kind. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de ontwikkeling en de opvang van het kind.

De mentor voert de oudergesprekken en houdt de ontwikkeling van het betreffende kind bij. De mentor draagt zorg voor de overdracht van de ene naar de nader groep en als dat aan de orde is naar de basisschool en de BSO. (zie: Mentor zijn. Wat houdt dat in?)

In geval van zorg heeft de mentor indien nodig overleg met de klassenleerkracht en in uitzonderingsgevallen met de IB-er van school of het zorgteam. In al deze gevallen wordt er vooraf instemming van de ouders gevraagd en wordt er op gelet dat de privacy van de kinderen en de ouders wordt geborgd.

Structureel overzicht ontwikkeling van kinderen

De ontwikkeling van de kinderen wordt bijgehouden in het volgsysteem. Het digitale volgsysteem is een doorlopend volgsysteem van kinderen van 0-7 jaar. Als het kind 4 jaar is wordt het volgsysteem na bespreking met de ouders overgedragen aan de basisschool

Ondersteuning beroepskrachten bij hun taak van signaleren en doorverwijzen.

Voor de kinderopvang is een IB-er aangewezen. Deze heeft overleg met het zorgteam van school. Verder hebben wij een zorg coördinator een schoolmaatschappelijk werkster en schoolarts die wij kunnen raadplegen of ouders naar kunnen verwijzen. (zie zorgplan)

5.3 Veiligheids- en gezondheidsbeleid

Het 4-ogen principe:

In ons kinderdagverblijf is vertrouwen een van de belangrijkste pijlers. De ouder die zijn kind naar de opvang brengt doet dit uit vertrouwen. Ook collega's moeten op elkaar kunnen vertrouwen. Alleen zo kunnen we als leid(st)ers samen met de ouders de kinderen een veilige en omhullende omgeving aanbieden waarin het

kind de ruimte, en het vertrouwen krijgt om zich te ontwikkelen. Niet voor niets is onze missie: “groeien in vertrouwen”. Opgroeien kun je alleen in een sfeer van vertrouwen. Vertrouwen in je ouders en de volwassenen om je heen. Deze moeten vertrouwd, voorspelbaar en consistent zijn. Daarmee groeit het vertrouwen van het kind in de wereld om zich heen en daardoor ook in zichzelf.

Dat opbouwen van het vertrouwen, die zekerheid, de omhulling de rust en de veiligheid die wij aan de ons toevertrouwde kinderen willen bieden, proberen wij ieder moment dat ze bij ons zijn waar te maken. Wij doen dat door de omgeving en de inrichting, omhullend en warm te maken door rust, ritme, en veiligheid aan te bieden in de dagelijkse routine. Wij doen dit door samen met de ouders te overleggen en over hun kinderen te praten. Omdat wij samen voor hun kind zorgen. Wij doen dit vooral door onze grondhouding naar de kinderen toe. Vanuit onze pedagogische principes respecteren wij de behoeftes van het kind en respecteren de eigenheid van alle aan ons toevertrouwde kinderen. Het respecteren van de fysieke en emotionele grenzen van de kinderen is voor ons heilig. Het overschrijden van grenzen op seksueel gebied en fysiek en verbaal geweld is voor ons onacceptabel.

Veiligheid en vertrouwen is ook een kwestie van openheid, transparantie en zichtbaarheid. Daar willen wij met het 4-ogen principe naar op zoek gaan. Naar dat wat in het licht mag staan. (zie Bijlage1 :4-ogen principe: praktische uitwerking)

5.4 Wennen BSO

De BSO van de Wonderboom vangt uitsluitend kinderen op die op de basisschool de Regenboog zitten of daar vanuit de KO met 4 jaar naar toegaan. Hierdoor is het wennen meestal kort en heel vanzelfsprekend. Juist omdat de overgang naar basisschool al best groot is, houden we het wennen op de BSO kort en klein. Kinderen gaan naar een ander lokaal, niet naar een ander gebouw. Ze kennen alle leidsters in ieder geval van gezicht. Vaak ook persoonlijk omdat de BSO leidster ook op de KO werken. In ieder geval bij de kleuter BSO.

Wij vinden het beter dat de kinderen stabiel op een groep zitten en dan de overgang maken, zodat ze goed en veilig kunnen wennen. Voor de jonge –bijna kleuters vinden wij het verwarrend en onstabiel als zij lang en veel zouden wennen. Om die reden wordt er bij ons op de basisschool door kleuters ook niet gewend! (behalve dus een keertje binnenlopen)

Daarom lopen kinderen vanzelfsprekend een keertje binnen bij de BSO groep en spelen er soms even een uurtje

Voordat de kinderen naar de BSO komen vindt er een intake gesprek plaats met de ouders en eventueel het kind. De wenprocedure wordt dan samen met de ouders in overleg besproken. Er is een warme overdracht vanuit de dagopvang.

5.5 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag Pm-er

Grensoverschrijdend gedrag PM-ers

Aanvulling protocol grensoverschrijdend gedrag 8-9-2020

Alcohol en drugsgebruik

1. Het gebruik van alcohol en drugs is niet toegestaan tijdens het uitvoeren van het werken met kinderen en tijdens de openingstijden van de kinderopvang.
2. Overmatig alcohol- en drugs gebruik buiten werktijd dat invloed heeft op de werkzaamheden onder werktijd zijn niet toegestaan, als het gebruik tot gevolg heeft dat werknemer zijn/haar werkzaamheden niet naar behoren kan vervullen.
3. Het in het bezit hebben van hard of soft drugs is op de kinderopvang ten alle tijden verboden.
4. Voor het in bezit hebben van en /of het gebruiken van hard drugs geldt op kinderopvang Wonderboom een zero tolerance beleid. Wanneer dit wordt vastgesteld (of er een sterk vermoeden is) volgt ontslag op staande voet.
5. Aanwezige medewerkers hebben een meldplicht als er een vermoeden bestaat van alcohol en/of drugsmisbruik. Melding kan plaatsvinden bij de manager of het bestuur.
6. Wanneer vast is gesteld (of een sterk vermoeden bestaat) dat er sprake is van alcohol en/ of drugsgebruik dan is de manager genoodzaakt sancties te nemen.
7. In eerste instantie zal de betrokken persoon geen werkzaamheden mogen uitoefenen en wordt op non actief gesteld. Afhankelijk van de ernst van de situatie kunnen de vervolgstappen zijn
 - Een gesprek
 - Een waarschuwing
 - Een berisping
 - Schorsing/ontslag

5.4.1 Volwassene - kind

1. **Weet wat grensoverschrijdend gedrag is**

Grenzen liggen voor iedereen ergens anders. Wat door de een als agressief bestempeld wordt, valt voor de ander best mee. Het is lastig om het begrip grensoverschrijdend gedrag precies af te bakenen, maar gedrag dat voor een kind onprettig en ongewenst is, is sowieso grensoverschrijdend. De beleving van het gedrag, wat het kind erbij voelt, is dus altijd heel belangrijk. Weet dat grensoverschrijdend gedrag psychisch, lichamelijk en seksueel zijn. Het kan gaan om pesten, uitschelden, slaan of schoppen, seksuele toenaderingen en seksuele intimidatie.

2. **Als je een 'niet-pluis'-gevoel hebt, wees dan alert en neem het serieus**

Niet altijd is grensoverschrijdend gedrag heel duidelijk zichtbaar. Als je een 'niet-pluis'-gevoel hebt, kun je daaraan niet meteen conclusies verbinden, maar je moet het wel serieus nemen. Reageert een kind gespannen op je collega of heerst er een gespannen sfeer rondom je collega? Wees alert op andere signalen en handel volgens het protocol van je organisatie. Robert M. tekende bijvoorbeeld bloemetjes op de buik van kinderen. Achteraf bleek dat meerdere collega's dat wel eens hadden gezien en er een vreemd gevoel bij hadden. Maar ze deden er niets mee.

3. **Besprek kleine overschrijdingen direct**

Omdat grensoverschrijdend vaak heel subtiel kan zijn, is het goed om het meteen te bespreken, zodat het

geen grotere vormen kan aannemen. Kleine overschrijdingen zijn onder meer: de arm om een kind slaan, foute grapjes maken of een kind gekke namen geven. Het is belangrijk dat je je collega op een respectvolle manier aanspreekt, concreet benoemt wat je hebt gezien en aangeeft wat je vervolgens gaat doen. Bijvoorbeeld als je je collega hebt horen schreeuwen tegen Mees, dan kun je zeggen: 'Ik schrok ervan hoe jij tegen Mees schreeuwde. En Mees ook, zag ik. Ik vind dat onze leidinggevende dat moet weten. Ga jij dat zelf vertellen? Ik wil best met je mee. Anders doe ik het zelf.'

4. Praat structureel met kinderen over veiligheid

Om een veilige omgeving voor kinderen te creëren, is het belangrijk dat ze zich bewust zijn van hun eigen gevoel van veiligheid. Als je regelmatig open met de kinderen praat over gevoelens van (on)veiligheid binnen de instelling is een voorwaarde. Stel vragen als: wat betekenen veiligheid en onveiligheid voor hen? In welke situatie voelen ze zich veilig? En welke niet? Wat doen ze als ze zich onveilig voelen?

5. Wees alert op ander gedrag van kinderen

Gedrag dat over de grenzen van kinderen gaat, heeft grote gevolgen. Hun basisvertrouwen raakt geschonden. Een omgeving waar zij dachten veilig te zijn, blijkt toch niet zo vanzelfsprekend veilig. Kinderen kunnen hier op verschillende manieren mee omgaan. Ze gedragen zich plotseling anders, trekken zich terug of reageren angstig. Als het kind er zelf over vertelt, laat hem dan rustig zijn verhaal doen en probeer het gesprek niet te sturen of naar de waarheid te zoeken.

6. Weet hoe je moet reageren op bezorgde ouders

Bij bezorgde ouders kunnen de emoties erg hoog oplopen. Neem de zorgen van de ouders altijd serieus, hoor het verhaal aan en laat weten welke stappen jij gaat zetten om de veiligheid van het kind te garanderen. Maar probeer de waarheid niet te achterhalen, dat is niet jouw taak. Je kunt wel verduidelijkende vragen stellen zodat je het verhaal goed kunt overbrengen aan je leidinggevende.

7. Ken het stappenplan van je eigen organisatie

Als jij vermoedt of signaleert dat een collega grensoverschrijdend gedrag vertoont, is het belangrijk dat je weet wat daarover in jouw organisatie is afgesproken. Naast een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zou elke organisatie een protocol grensoverschrijdend gedrag/ongewenste omgangsvormen moeten hebben.

8. Stel gedragsregels op en leef ze na

In een organisatie heeft de directie de verantwoordelijkheid om voor een veilig klimaat te zorgen. Het opstellen van gedragsregels kan voor duidelijkheid zorgen. Weet wel dat een gedragscode pas echt werkt als de hele organisatie, inclusief de ouderraad/cliëntenraad, de code onderschrijft en naleeft. Gedragsregels krijgen pas betekenis als iedereen zich eraan houdt, dus geef als pm'er het goede voorbeeld.

5.4.2 Kinderen onderling en naar de leiding toe

Dwars en opstandig gedrag: Vaak ruzie hebben (met volwassenen), Weigeren om zich te voegen naar regels van volwassenen of de groep, Opstandig zijn, Anderen met opzet irriteren, anderen de schuld geven.

Prikkelbaar en driftig gedrag door emotie: regulatieproblemen, prikkelbaar zijn, boos en gepikeerd zijn, driftig zijn, woede-uitbarstingen hebben.

Anti sociaalgedrag: Vechten, liegen, spijbelen, gedrag vertonen dat leidt tot een schorsing van school of club, niet gevoelig zijn voor straf.

Druk en impulsief gedrag: rusteloos zijn, moeite hebben om rustig te spelen, bezigheden van anderen verstoren, zich opdringen, prikkelgevoelig zijn, eerst doen, dan pas denken

5.4.3 Kinderen onder elkaar

Slaan, schoppen, schelden, pesten, buitensluiten, afpakken, intimideren, gooien met spullen, stelen, expres kapot maken, regels overtreden, uitdagen, brutaal, liegen, agressief, conflicten opzoeken, grenzen opzoeken, uitdagen.

Bij grensoverschrijdend gedrag bij kinderen naar elkaar worden de ouders, het kind zelf(BSO), de mentor van het kind en de ib-er betrokken. Er wordt altijd een gesprek aangegaan met deze personen en we gaan op zoek naar de mogelijke oorzaken waarom het dit gedrag vertoont. Samen met de mentor wordt gekeken naar oplossingen en een plan gemaakt om ervoor te zorgen dat het kind en ook de andere kinderen op de groep het weer fijn krijgen. Indien nodig kan de zorg in overleg met de ouders spil breed worden getrokken.

6 Interne organisatie

Gebruik buitenruimtes

De buitenruimtes van de dagopvang en de BSO worden gedeeld met de basisschool de Regenboog. We onderscheiden drie stukken tuin: Voortuin: aan de Mimosalaan/de Midden tuin: tussen dagopvang + basisschool en de Tref/Tuin bij het Mimosaplein.

Buitenspeeltijden:

Basisschool: 11.45-13.00	midden tuin +tuin Mimosaplein
Peuterklas: 11.00-11.45	voortuin+ midden tuin
Peutergroep: 11.00-11.45 Na 15.00	voortuin + midden tuin
Baby + dreumesgroep: 9.00-11.00 Na 14.00	voortuin
BSO: VSO voor 8.30	midden tuin
BSO: na 14.30 en op vakantie-en studiedagen	voortuin/midden tuin/tuin Mimosaplein

Openingstijden:

Tijdens schoolweken:

VSO	maandag tot en met vrijdag	07.30-08.45 uur
BSO	maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag	14.30-18.30 uur
	woensdag	12.00-15.00 uur

Tijdens vakantieperiodes en studiedagen:

BSO	vakantiedag	07.30-18.30 uur
BSO	tijdens een studiemiddag van de Regenboog	13.15-18.30 uur
BSO	tijdens een studiedag van de Regenboog	07.30-18.30 uur

De BSO is 51 weken per jaar geopend. Wij zijn gesloten op de volgende erkende feestdagen:

Nieuwjaarsdag/2^e paasdag/2^e pinksterdag/ Koningsdag/ Bevrijdingsdag/Hemelvaart/Kerstmis en de week tussen kerst en Nieuwjaar.

Kwaliteitsbewaking

Het kinderdagverblijf is geregistreerd bij de Gemeente Eindhoven. Dit betekent dat wij voldoen aan de wet Kinderopvang. De risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid wordt jaarlijks getoetst door de GGD. De brandweer controleert onze locatie op brandveiligheid

Beroepskracht-kind ratio

We werken met vaste medewerkers en een vast rooster, uitgezonderd ziekte en vakantie van de pedagogisch medewerkers. Wij houden ons aan de wettelijke beroepskracht-kind- ratio. Bij de BSO geldt een beroepskracht-kind-ratio van 1 op 10.

Afwijkende uren BKR + pauzes

Van de BKR regeling wordt tijdens studie en vakantieperiodes niet meer dan 3 uur per dag afgeweken. In de ochtend tussen 7:30-8:30 tijdens pauzetijd van 13:00-14:00 en aan het einde van de dag tussen 17:30-18:30.

Achterwacht:

In principe staat er nooit iemand alleen in het kindercentrum. Als de leid(st)er alleen aanwezig is op het kindercentrum is binnen 15 minuten de achterwacht aanwezig. In voorkomende gevallen is een leid(st)er aangewezen voor bereikbaarheidsdienst. Als dit voor komt is dit alleen omdat er een noodsituatie is ontstaan

Personeel:

De eindverantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid ligt bij de manager van de stichting. Deze functionaris is er voor verantwoordelijk dat het personeelsbeleid in de praktijk tot uitvoering komt. De taken betreffen onder meer de ziekteverzuimbegeleiding, het voeren van functioneringsgesprekken, coaching en begeleiding, de procedure werving en selectie en dergelijke.

Stagiaires

Stagiaires die de opleiding MBO-SPW volgen kunnen - in principe - stage lopen bij de instelling. Over de aanwezigheid van stagiaires worden afspraken gemaakt die naar de ouders gecommuniceerd worden. In het geval van een stage worden tevens afspraken gemaakt voor overleg tussen stage begeleider, stagiaire en docent van de stagiaire.

De stichting Vrije kinderopvang is een erkend leerbedrijf. Het komt voor dat richtlijnen en regels in strijd zijn met andere regels of met de pedagogische uitgangspunten die wij hanteren. In zo'n geval zullen wij met de betreffende instanties in overleg treden om zo de best mogelijke oplossing te vinden.

Ziektebeleid

Wij hanteren de richtlijnen van de GGD. Wanneer een kind gedurende de dag een temperatuur koorts krijgt (38.5 of hoger) wordt u op de hoogte gesteld. Is uw kind erg ziek en zorgt dit ervoor dat het welbevinden van uw kind of dat van andere kinderen niet meer te waarborgen is of is er besmettingsgevaar voor de groep dan wordt u gevraagd uw kind op te halen.

7 BSO de Wonderboom: dagelijkse gang van zaken

7.1 VSO (voorschoolse opvang)

- Kinderen kunnen vanaf 7.30 uur door ouders worden gebracht in de grote BSO ruimte op het Mimosaplein.
- Kinderen krijgen iets te drinken aangeboden, er wordt gelezen, gespeeld of creatief aan de slag gegaan. Sommige kinderen spelen op het aangrenzend speelplein buiten in overleg met de pedagogisch medewerker. Andere kinderen eten eventueel nog een boterham die ze thuis nog niet helemaal op hadden kunnen eten.
- Om 8.10 uur worden de kinderen die op de Begoniastraat in de klassen zitten naar school gebracht. De kleuters worden door een medewerker van de Wonderboom tot aan de klas gebracht.
- Om 8.20 uur gaan de kinderen van de groepen 3 t/m 8 van het Mimosaplein zelfstandig naar het schoolplein om met de eigen klas naar binnen te gaan.
- Om 8.30 uur gaat de medewerker van de BSO met de kleuters van het Mimosaplein naar de betreffende klassen en brengt ieder kind persoonlijk bij de klas.

7.2 BSO (buitenschoolse opvang)

Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

- Om 14.25 uur worden er kinderen door een medewerker van de Wonderboom op de Begoniastraat opgehaald.
- Om 14.30 uur worden de kinderen van de groepen 1 en 2 op het Mimosaplein door de pedagogisch medewerkers opgehaald.
- Om 14.35 uur komen de kinderen van de groepen 3 t/m 5 zelfstandig naar de BSO.
- Om 14.40 uur komen de kinderen van de groepen 6 t/m 8 zelfstandig naar de BSO.

Woensdag

- Om 12.00 uur worden er kinderen door een medewerker van de Wonderboom op de Begoniastraat opgehaald.
- Om 12.05 uur worden de kinderen van de groepen 1 en 2 op het Mimosaplein door een pedagogisch medewerker opgehaald.
- Om 12.10 uur komen de kinderen van de groepen 3 t/m 5 zelfstandig naar de BSO.
- Om 12.15 uur komen de kinderen van de groepen 6 t/m 8 zelfstandig naar de BSO.
- De groep op woensdag is een gemengde groep van kinderen van groep 1 tot en met 8.

Huismussen (kleuters: groep 1 en 2 basisschool)

Bij de jongste kleuters wordt er in de eigen BSO ruimte gezamenlijk gegeten en gedronken nadat de kinderen uit school zijn gekomen. De kinderen kunnen hun verhaal en belevenissen van de schooldag bij de medewerkers kwijt en hebben even een rustmoment. De medewerker zorgt voor een voorbereide tafel zodat er in alle rust begonnen kan worden aan de BSO middag.

Na het eet- en drinkmoment is er ruimte voor vrij spel of een geleide activiteit. Kinderen zijn vrij om te kiezen wat ze willen doen. Medewerkers stimuleren de kinderen om aan de activiteit mee te doen door zelf enthousiast met de activiteit aan de slag te gaan waardoor kinderen mee gaan doen.

Na deze activiteit is er normaal gesproken tijd voor buitenspel. Hierbij zijn ook de oudere BSO kinderen aanwezig.

Om +/-17.00 eten en drinken de kinderen iets. Meestal maken de kinderen met de medewerkers iets lekkers. Er wordt veel gebakken en soep gemaakt door de oudere kinderen.

De maximale omvang van deze groep is 10 kinderen.

Huismussen (kinderen: groep 3 tot en met 8 basisschool)

Bij de oudere kinderen staat er eten en drinken op tafel wanneer zij in de BSO ruimte komen. De kinderen kunnen zelf kiezen of zij aan tafel willen zitten om iets te eten en te drinken of dat ze willen gaan lezen of spelen. De medewerkers houden afhankelijk van de behoefte van het kind in de gaten welke begeleiding zij het individuele kind kunnen bieden.

Na het eet- en drinkmoment is er ruimte voor vrij spel of een geleide activiteit. Kinderen zijn vrij om te kiezen wat ze willen doen. Medewerkers stimuleren de kinderen om aan de activiteit mee te doen door zelf enthousiast met de activiteit aan de slag te gaan waardoor kinderen mee gaan doen. Met regelmaat wordt er een kookactiviteit aangeboden.

Kinderen vanaf groep 3 mogen zelfstandig buiten spelen op het schoolplein, aangrenzend aan de BSO ruimte.

Om +/-17.00 eten en drinken de kinderen iets. Meestal maken de kinderen met de medewerkers iets lekkers. Er wordt veel gebakken en soep gemaakt door de oudere kinderen.

Buitenspel is een vast onderdeel van ons aanbod.

De maximale omvang van deze groep is 16 kinderen.

Trekvogels (buiten BSO kinderen: groep 3 tot en met 8 basisschool)

Kinderen worden ontvangen in de gang aangrenzend aan de BSO ruimte.

De tas en bolderkar of fietskar van de medewerker met benodigdheden staat klaar voor vertrek waaronder ook iets te eten en te drinken. Ook water wordt er voldoende meegenomen.

Kinderen van de Trekvogels zorgen ervoor dat ze goed gekleed zijn op de weersomstandigheden. Daar waar nodig helpt de medewerker daar bij. De kinderen nemen hun eigen rugzak mee naar buiten.

De kinderen zijn de hele middag met een medewerker in de natuur buiten. Daar worden volop activiteiten gedaan. Geleide activiteiten maar ook vrij spel activiteiten.

De groepen zijn om 17.30 uur terug bij de locatie.

De maximale omvang van deze groep is 10 kinderen.

	ma	di	wo	do	vr
Huismussen groep 1 en 2	X	X	X	X	X
Huismussen groep 3 t/m 8	X	X		X	
Trekvogels	X	X		X	

Bijlage 1: Scholing en deskundigheidsbevordering

Aansluitend op de visie van Wonderboom is een opleidingsplan ontwikkeld dat voorziet in het leggen van een stevige basis voor alle pedagogische medewerkers en permanente educatie in de vorm van vier jaarlijkse studiebijeenkomsten en maandelijkse intervisie tijdens vergaderingen (10 x per jaar).

1. Een degelijke basis

1.1 Basisopleidingen

Elke medewerker die een vaste aanstelling krijgt, gaat de volgende scholing volgen:

- de tweejarige opleiding pedagogie voor het jonge kind (0-7) ad € 1.250 per jaar (zie bijlage, start september 2018);
- cursus begeleiders BSO ad € 325 per jaar (zie bijlage. Start oktober 2018);
- begeleiding van nieuwe pedagogisch medewerkers op de baby en dreumes-groep vanuit de visie van Emmi Pickler door een medewerkster die bevoegd Emmi Pickler pedagoog is (verwachting begin 2018 behaald).

In het functioneringsgesprek dat aan een vaste aanstelling voorafgaat, peilt de manager de bereidheid van de medewerker zich in de pedagogie (antroposofisch mensbeeld en Emmi Pickler) te laten scholen.

1.2 Permanente educatie

Pedagogisch medewerkers peuters

Wonderboom/Regenboog een koppeling tussen de onderste vier zintuigen en de vijf ontwikkelingsgebieden uit het VVE programma. Het doel van deze middagen is ten eerste om de antroposofie te verankeren in het VVE programma. Ten tweede om het VVE programma in de voor- en de vroegschool te verdiepen en te borgen.

Baby/dreumesgroep

Vier praktische studiebijeenkomsten (of coaching gesprekken) voor de baby-dreumesgroep, begeleid door een ter zake geschoolde medewerker over de Emmi Pickler pedagogiek.

BSO

Vier praktische studiebijeenkomsten (avonden) ter verdieping van werken vanuit het antroposofisch mensbeeld /dan wel buitenspel onder leiding van een ter zake geschoolde eigen medewerker dan wel de zzp'er die de Trekvogels begeleidt.

1.3 Intervisie

In de maandelijkse vergaderingen vindt altijd intercollegiale raadpleging over kinderen dan wel een kinderbespreking plaats. Beide kunnen op verzoek onder leiding van de VVE-coördinator plaatsvinden. Omdat dit onder vergadertijd plaats vindt, zijn hier geen verletkosten aan verbonden, wel taakuren voor de VVE-coördinator.

2. Taalniveau 3F

Alle medewerkers zijn aantoonbaar geschoold op taalniveau 3F. Nieuwe medewerkers, ook zij die een tijdelijke aanstelling krijgen, krijgen deze scholing aangeboden.

3. Kinder-EHBO / BHV

In 2018 moet er altijd een medewerker met een geldig kinder-EHBO certificaat op de groep staan. Om nodeloze problemen bij het inroosteren te voorkomen, stellen we voor dat alle medewerkers alle medewerkers de cursus kinder-EHBO gaan volgen, in de vorm van een cursus op locatie.

Bijlage 2: Huisregels trekvogels

Natuur BSO

De trekvogels -ook wel Natuur BSO genoemd- trekken er dagelijks op uit. De (stads)natuur in.

Telkens is het een leuke uitdaging om de kansen/mogelijkheden te zien om de kinderen de natuur in al zijn vormen/hoedanigheden te laten ervaren/beleven. Uitgangspunt hierbij: "Wat je leert, moet je onthouden, wat je beleeft wordt een blijvende herinnering".

Zo bezoekt de natuur BSO bijvoorbeeld waterplekken. Dat kan een stromend beekje zijn, een vennetje of een flinke waterplas.

De begeleid(st)er beoordeelt dit op "bespeelbaarheid". Er is o.a. aandacht voor de snelheid waarmee het water stroomt, de oeverbegroeiing, aanwezigheid van blauwalgen en de "zuiverheid", zowel van het water als bodem.

De kinderen vinden niets leuker –vooral met warm weer- om te zwemmen, pootjebaden of bruggen bouwen. Er worden afspraken gemaakt; tot hoever in het water; waar er gespeeld/gezwommen mag/kan worden. Kinderen zonder diploma zijn altijd onder toezicht van de begeleid(st)er.

In de winter biedt het water een andere beleving. Kinderen kunnen schaatsen, glijbaantjes maken of ijssculpturen bouwen. Het ijs wordt vooraf beoordeelt op sterkte en er wordt rekening gehouden met de waterdiepte.

De natuur BSO gaat ook vaak naar het bos of groenstroken. Daar staan –zoals je weet- bomen. En voor je het weet klimmen de kinderen erin.

De kinderen wordt verteld, waar zoal op te letten als je in een boom klimt. (zie boomklimmen bijlage 6)

- nooit bij nat of winderig weer
- tijdens het klimmen de boom met drie "contactpunten" aanraken
- rugzak af doen
- met je gezicht naar de boom toe klimmen
- af en toe een rust moment
- klimmen tot max 2.50mtr.

Bomen worden door de begeleiding beoordeelt op "beklimbaarheid".

- niet te veel dode takken
- geen stekels of doornen
- dikte van takken en stam
- geen obstakels op de ondergrond

Onder begeleiding en toezicht van Nout Panken mag er hoger worden geklommen.

In de winter gaat de Natuur BSO ook op pad. Soms wordt er een vuurtje gemaakt, als de vuurplek hiervoor geschikt is. Dit ter beoordeling van de begeleiding.

De kinderen krijgen "les" in o.a:

- waar en wanneer mag je vuur maken
- welk hout is hiervoor geschikt
- hou bouw je een vuur op
- hoe onderhoud je een vuur
- en last but not least: hoe maak je het uit en zorg je ervoor dat er geen vuursporen achterblijven.

Hygiëne en veiligheid .

- Alle regelmatig werkende medewerkers van ons hebben een BHV-diploma. en voor 1-1-2018 een diploma kinder-EHBO
- In de basisrugzak van elke medewerker zitten: de dag map met daarin o.a. de Help-beschrijving, presentielijsten, telefoonnummerlijst ouders/ EHBO trommel, WC papier, hygiënische doekjes, pen en zakmes.
- De mobiele telefoon en de presentielijst zitten bij alle medewerkers in een kledingzak.
- Vóór het eten of het bereiden van eten, na het aanraken van (dode) dieren of uitwerpselen, na de w.c., en wanneer we wonden hebben verzorgd.
- Voor we vertrekken is ieder kind naar het toilet geweest.
- Alle kinderen mogen zelfstandig kleine schepjes en dunschillers pakken en gebruiken.

Eten en drinken.

- Elk kind dient een rugzak mee te hebben met een drinkbeker.
- Kinderen krijgen van ons bij voorkeur biologische groenten en/of fruit te eten en koek als extraatje in de middag.
- Tijdens hele dagen opvang in vakanties en tijdens studiedagen wordt gezorgd voor een lunch.
- Als traktaties adviseren wij een gemengd, gezond aanbod van fruit, gedroogd fruit, noten kaas etc.
- Thee gaat nooit kokend heet de thermosfles in of op tafel.
- Drinkwater wordt dagelijks verversd en zit in de thermosfles of jerrycan waar het nog koel uit moet komen als het gedronken wordt.
- Fruit en groenten worden gewassen voordat we het eten en niet geschild door de leiding. Kinderen eten fruit dus met schil.
- Voedselintolerantie en allergieën dienen uitdrukkelijk aan ons bekend gemaakt te worden tijdens de intake.

Veiligheidsrisico's die bij het spel in de vrije natuur horen

De volgende risico's zijn uiterst klein dan wel hebben meestal geen blijvende gevolgen en zijn in een natuurgebied niet 100% uit te sluiten. Wij willen u hierop attenderen:

- Kind valt tot 2,5 meter uit een boom
- Kind zaagt of snijdt zich in de vinger.
- Kind struikelt over oneffenheid of valt over boomwortel
- Kind struikelt over natte plek
- Kind bezeert zich aan omheining (buitengebied kent prikkeldraad)
- Kind bezeert zich aan zwerf vuil
- Kind kruipt onder omheining door en komt klem te zitten
- Kind klimt over omheining en valt
- Kind raakt te water tijdens vlot bouwen.
- Kind wordt geprikt door een teek, "eenden platworm", wesp, prikkelstruik, mug enz.
- Kind raakt de groep kwijt

Bijlage 3: Wat doe ik in mijn rugzakje?

(Brief om mee te geven aan de kinderen)

Met de Buiten-BSO trekken we erop uit. Heerlijk spelen, ontdekkingstochten maken en beleven wat er allemaal gebeurt in de (stads)natuur. Je komt dan met allerlei dingen in aanraking. Je doet van alles en er kan van alles gebeuren. Het is dan niet onverstandig om een goed gevulde rugzak bij je te dragen. De rugzak moet overigens wel tegen een stootje kunnen en als ie ook tegen een regenbuitje kan. Geweldig. Wat je allemaal in je rugzak doet, lees je hieronder.

- **Eten.** Want als je buiten speelt, knort je maag veel eerder. Let maar eens op. Dus..... neem voldoende boterhammen mee.
- **Drinken.** Ben je lekker aan het klauteren of aan het rennen, krijg je zo'n uitgedroogd gevoel. Dus..... ook voldoende drinken meenemen. In de herfst en winter wordt het weer wat frisser. Iets warmes drinken is ozóóóóóóóó lekker. Enne.....vergeet je de drinkbeker niet.
- **Versnapering.** Vind jij het ook zo heerlijk uit te rusten tegen een stevige boomstam. Beetje voor je uitstaren en smullen van een lekker appeltje, peertje, sultana..... Ook vanuit de BSO zorgen we voor een versnapering!
- **Regenkleding.** Ver weg van de bewoonde wereld. Struinen op de uitgestrekte hei. En wat gebeurt er. De zon gaat er vandoor. Grote, donkere regenwolken komen aandrijven. Het begint me toch te plenzen. En daar sta je.....in je T-shirtje. Had je nu maar.....
- **Reserve kleren.** Natuurlijk ligt die plas water er niet voor niets. Lekker er in rond springen. En wat te denken van al die modder of naar beneden glijden van een helling. Lopen door het hoge natte gras. Maar wat doe je dan als je kleren niet meer zo prettig aanvoelen en je sokken zwemmen in je schoenen.
- **Persoonsgegevens.** Jonge mensen, zoals jij hebben nog geen paspoort of identiteitsbewijs nodig. Toch kan het handig zijn om een papiertje (het liefst geplastificeerd) met daarop je naam, adres en telefoonnummer van je ouders in je rugzak te stoppen.
- **Hulpmiddelen.** Natuurlijk is het gemakkelijk als je begeleidster aan alles denkt. Maar wat als je spoorzoekertje wilt doen of iets wilt opschrijven? Bedenk zelf eens wat voor jou belangrijk is om ook in je rugzakje mee te nemen. Enkele tips: kompas, potlood en papier. Een mes, telefoon of een spelcomputer zijn in dit geval géén hulpmiddelen.

Veel plezier met het vullen van je rugzak.

Bijlage 4: Aan het weer aangepaste kleding (meegeven aan ouders)

Kleding in de winter bij droge kou

Laagjessysteem. Meer dunne laagjes over elkaar geeft meer warmte dan een dik kledingstuk door de luchtlaagjes tussen de kleding.

- Geen kleding aan een stuk.(veel warmteverlies bij naar de wc gaan door het openen en sluiten van de kleding)
- Tweedelige sneeuwkleiding is mogelijk. Opletten dat de oppervlakte ruw is.
- Warme, ademende winterjas. Niet te dik zodat kinderen zich kunnen bewegen.
- Outdoor broek: gevoerd.
- Broek zonder bretels(in verband met toiletbezoek)
- Lange onderbroek, maillot, onderhemd met lange mouwen zijn een must.
- Koude kieren tussen kleding vermijden(bijv. tussen mouwen en handschoenen daarom handschoenen met lange boorden en bij grote kou een muts met een hals-gedeelte.
- Ritsen en sluitingen moeten door de kinderen zelf geopend en gesloten kunnen worden.
- Praktisch voor de maaltijden; handschoenen zonder vingers ook verkrijgbaar als klaphandschoen
- Gevoerde handschoenen (skihandschoenen mogelijk), wollen handschoenen.
- Muts van wol of fleece met binnen voering met bescherming voor het voorhoofd, oren en halsstuk.
- Trekking-schoenen of wandelschoenen. Altijd schoenen met enkelbescherming.
- Veterschoenen zitten over het algemeen beter als schoenen met klittenband maar kunnen door de kinderen met koud weer zelf niet worden gestrikt.

Kleding in de winter bij nat weer

- Onderkleding zoals bij droge kou.
- Waterdichte winterbroek.
- Waterdichte, ademende jas. Als de buitenstof van een jas niet meer goed geïmpregneerd is, zuigt hij zich vol met water. Hierdoor verlies je veel warmte en ademt het jack niet meer.
- Vervangende kleding moet volledig beschikbaar zijn.
- Waterdichte, ademende materialen als bovenkleding.
- Dubbel, afgesloten ritssluitingen afgedichte naden bij de regenkleiding.
- Handschoenen met waterdichte handschoenen beschermen. Denk aan vervangende handschoenen.
- Regenbroek over rubber laarzen aantrekken, regenjas over regenbroek aantrekken. Er zijn waterdichte, gevoerde winterbroeken.
- Skikleding is ongeschikt omdat ze zelden waterdicht is.
- Warme muts, regenhoed(zuidwester)
- Rubber laarzen die gevoerd zijn. Als de regenlaarzen niet gevoerd zijn dan geschikte kousen.
- Praktisch en hygiënisch: halfhoge rubber laarzen met uitneembare binnen schoen van vilt: bij kinderen die heel gevoelig zijn voor kou kan men onder de viltschoen nog een laag aluminiumfolie leggen.

Kleding in de zomer: Voor de vroege en late uurtjes aan een warme jas en broek denken.

- Lichte katoenen jas.
- Lichte outdoor broek.
- Onderkleding met korte mouwen.
- Bovenkleding met lange mouwen beschermt beter tegen schaven, brandnetels en doornen en insecten beten.
- Kleding niet te bont of felgekleurd.
- Lichte kleding (wordt niet zo warm in de zon)
- Kniekousen die men over de broek kan trekken(tegen de teken)
- Schoenen ook in de zomer met bescherming voor de enkels.
- Hoofd, oren en hals moeten beschermd zijn met zonnebrandcrème

Bijlage 5: Huisregels binnen BSO

Bewegingsruimte

1. Kinderen vanaf groep 5 mogen zelfstandig naar de euritmie ruimte gaan om te spelen.
2. Kinderen tot groep 5 mogen alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar de euritmie ruimte gaan.
3. Om de 15 minuten vindt er toezicht plaats door een pedagogisch medewerker.
4. Kinderen worden erop gewezen om verantwoordelijk met het aanwezig meubilair om te gaan.
5. het is niet toegestaan met water te spelen in deze ruimte.
6. Alleen onder begeleiding mag op de piano gespeeld worden.

Keuken

1. In de keuken mag niet gerend of gespeeld worden.
2. De pedagogisch medewerker is op de hoogte van allergieën en intolerantie van voedsel van de aanwezige kinderen in de keuken.
3. Bij het bereiden van elk eetgerecht wordt besproken hoe om te gaan met de verschillende voedingsmiddelen en hoe deze te bereiden. Hoe worden bepaalde groenten gesneden, op welke wijze worden de verschillende voedingsmiddelen verhit (koken, bakken, stomen etc.)
4. Er wordt uitleg gegeven over het gebruik van keuken materialen zoals messen, snijplanken etc.
5. Kinderen krijgen uitleg over de hygiëne in een keuken; handen wassen voor het bereiden van voedsel, op een schoon werkblad werken, schone snijplanken en messen gebruiken, geen voedingsmiddelen die eenmaal op de grond zijn gevallen gebruiken.
6. Kinderen van de BSO mogen in de keuken onder toezicht van een pedagogisch medewerker met een dunschiller of een mesje snijden en smeren.
7. Het is de kinderen niet toegestaan om met de messen te spelen of te rennen.
8. Kinderen krijgen uitleg hoe ze veilig in een pan moeten roeren.
9. Kinderen mogen niet zelf de oven openen als de oven warm is.
10. Gerechten mogen niet door de kinderen uit de oven worden gehaald.
11. We gebruiken zoveel mogelijke de achterste pitten van het fornuis.
12. We draaien de stelen van de pannen naar de zijkant of de achterzijde tijdens het koken.
13. Kinderen mogen niet de frituurpan gebruiken
14. Als de pedagogisch medewerker bezig is met de frituurpan zijn de kinderen op een veilige afstand
15. Kinderen krijgen uitleg hoe ze veilig met de warme/koude kraan in de keuken moeten omgaan.
16. Er wordt zelden tot nooit gebruik gemaakt van rauw vlees, bij uitzondering bij gebruik zullen snijplanken en overige keukenmateriaal als messen en pollepels etc. gescheiden worden gehouden en goed afgewassen worden met heet water en een afwasmiddel
17. Er wordt zoveel mogelijk met biologische producten gewerkt
18. Er wordt de kinderen kennis bijgebracht over gezonde voeding
19. In de keuken worden afval materialen gescheiden in plastic, papier, voedingsresten.

Bijlage 6: Huisregels boomklimmen(voor kinderen)

Overall staan bomen. In allerlei hoogtes en diktes. De ene boom is grillig en met stekels, een andere boom is lekker vertakt, weer een andere boom heeft veel dood hout en in de volgende hangt het nest van een processierups.

Kortom geen boom is hetzelfde. En elke boom vraagt om de juiste aandacht.

Het klimmen in bomen bij de Natuur-BSO mag alleen maar als de begeleid(st)er toestemming heeft gegeven.

Voor het boomklimcertificaat zijn de volgende zaken van belang.

-welke boom is een geschikte klimboom

- *stevige boom met veel horizontale takken
- *boom met lage takken (gemakkelijk om in te klimmen)
- *weinig dode takken heeft
- *een ondergrond heeft van mos, gras, bladeren of rul zand
- *onder de boom geen grote takken en boomstronken liggen
- *een boom vrij van stekels of doornen
- *de takken niet te dik zijn
- *de takken niet te ver uit elkaar staan

-waar let je op bij het klimmen

- *zorg bij het klimmen, dat je telkens met 2 voeten en een hand of 2 handen en een voet contact maakt met de boom. Bij voorkeur 3 verschillende takken.
- *Gebruik geen dode takken bij het klimmen.
- *Pak de tak zo dicht mogelijk bij de stam vast
- *Klim met je gezicht/buik naar de stam toe.
- *Een rugzak of te ruim zittende kleren laat je beneden.
- *Bij regen niet klimmen.
- *Vermijd een boom met veel mosgroei.
- *Kijk tijdens het klimmen eens om je heen en naar beneden.
- *Klim zo hoog, dat het goed voelt.
- *Haal geen capriolen uit om hoger te komen. Je moet ook nog naar beneden.
- *Klim zoveel mogelijk alleen in een boom of maak anders afspraken.

-waar let je op bij het afdalen.

- *zorg wederom voor goed houvast (2 voeten en 1 hand of 2 handen en 1 voet)
- *ook nu weer je gezicht naar de boom toe
- *hang niet aan takken om snel beneden te zijn. Je handen kunnen los glijden.
- *ga aan de kant naar beneden waar de meeste takken zitten
- *daal rustig en geconcentreerd af.

Bijlage 7: Huisregels vuur maken(voor kinderen)

Hallo vuurmakers;

Al vaak is er gesproken over het “Vuur-maak-certificaat”.

Dit is een bewijs, dat jij op verstandige en juiste manier een vuurtje kunt maken. Het kunt onderhouden, máááááááár ook dat je het goed uitmaakt.

Wat wordt er van je verwacht?

-weet wanneer je vuur kunt maken.

- *alleen als een ouder of begeleider toestemming geeft
- *nooit op een warme en winderige dag in de zomer
- *de vuurplek niet op een brandbare ondergrond
- *in de directe omgeving van het vuur geen snel brandbare dingen, als droge twijgjes, gras of dennennaalden.
- *als er sneeuw of water ligt de vuurplek verhogen door houten stammetjes

-waarmee vuur maken.

- *zorg voor enkele dunne, droge schilfers hout of twijgjes. (aanmaak)
- *leg een voorraad gesprokkeld hout aan (tijdens het vuurtje stoken kun je niet weg)
- *het vuur mag niet teveel roken, dus geen bladeren of nat materiaal erop
- *gebruik geen papier, dit kan weg waaien

-vuur aanmaken.

- *maak van de schilfers een klein stapeltje. Zorg voor een kleine holte.
- *maak de hoop groter door er steeds dikkere takken tegen aan te stapelen
- *de opbouw: de houtjes als een piramide stapelen. Zorg ervoor dat de takjes niet te dicht of te veraf staan
- *met een lucifer het kleine hout (of aanmaakblokje) aansteken

-vuur onderhouden.

- *als het vuur goed brandt, telkens wat hout toevoegen.
- *zorg voor een goed vuur (niet te hoog en niet teveel rook)
- *op natte dagen en in de winter is droog hout moeilijk te vinden. Je kunt dan het minst natte hout eerst laten “drogen” door het tegen het vuur te stapelen. Geeft wel even rook.

-vuur uitmaken.

- *gooi op het laatst niet teveel hout op het vuur.
- *gebruik niet te dik hout
- *bedek het vuur met een laag zand en als er in de buurt water te vinden is gooi je dat er overheen.
- *wacht even totdat je geen rook meer ziet en kijk dan nog even of het vuur gedoofd is.

Bijlage 8: Uitstapjes BSO

Buitenactiviteiten tijdens studie- en vakantiedagen.

We streven tijdens studie- en vakantiedagen minimaal één dagdeel een buitenactiviteiten. In Gijzenrooij hebben wij een veldje waar we met de BSO kinderen veelvuldig gebruik van maken.

- Bij uitstapjes nemen we altijd de volgende zaken mee: **Rugzak** met telefoon, lijst met telefoonnummers van ouders + achterwacht+ manager, presentielijst + dieetlijsten
- Bij uitstapjes is altijd bekend bij **de achterwacht** waar we naar toe gaan.
- We letten op dat kinderen **gepaste kleding** bij zich hebben, zo nodig vullen we dat aan met reservekleding van de BSO vb. een petje met heet weer of een regenjas die vergeten is.
- We gaan goed voorbereid op pad. Afhankelijk van de locatie en de activiteit bepalen we het **vervoersmiddel**. Dat kan zijn te voet, met de bus, met de fietskar, met de step of fiets, met de trein of met de auto.
- Als **we te voet** gaan dan dragen we fluorescerende hesjes in de schemer of in het donker zodat we goed opvallen in het verkeer.
- Bij het **oversteken** hebben we duidelijke afspraken dat iedereen op elkaar wacht, dat er aandacht is bij het oversteken en er wordt pas overgestoken als de begeleidster het zegt.
- Als we **met de bus** gaan dan hebben we van tevoren de route en vertrektijden uitgezocht. De buskaartjes nemen we mee.
- Als kinderen onder begeleiding **mee stappen of meefietsen**, dan kijken we of het kind dat kan. Belangrijk hierbij is dat het kind goed kan luisteren, je moet daarop kunnen vertrouwen.
- Kinderen stappen altijd op de stoep naast of in de buurt van de fietskar. Fietsers fietsen soms op de stoep soms op straat maar altijd in de nabijheid van de begeleidster. We letten er op dat de fietsen in goede staat zijn, vooral remmen en verlichting moeten in orde zijn. Ook de fietsers en steppers dragen fluorescerende hesjes in schemer en in het donker. Uiteraard draagt de begeleiding dan ook een hesje. Kinderen mogen pas meefietsen als ze vaak met de fiets naar school komen en al verkeersregels van ouders hebben geleerd. Of als ze een verkeersdiploma hebben behaald.
- Als we met de auto gaan dan zorgen we dat er voldoende kinderzitjes zijn en dat er een autoverzekering is. Ouders moeten schriftelijk toestemming geven als hun kind mee mag met een auto-uitstapje.
- Als we met de trein gaan dan zorgen we voor geldige vervoersbewijzen. Kinderen worden geïnstrueerd bij de leiding te blijven.

Bijlage 9: BSO pakketten en mogelijkheid extra dagdelen / flexuren

De BSO biedt drie pakketten aan:

Mini-pakket: 39 weken opvang per jaar tijdens schoolweken, excl. Studiedagen, korte dagen Regenboog en vakantiedagen.

Heeft u een minipakket dan heeft uw kind geen recht op opvang tijdens studie(mid)dagen, korte dagen Regenboog en vakantiedagen.

U kunt studie(mid)dagen en vakantiedagen, mits er ruimte is op de groep, extra afnemen door middel van flexuren.

Midi-pakket: 40 weken opvang per jaar tijdens schoolweken en studiedagen, excl. vakantiedagen.

Heeft u een midi-pakket dan heeft uw kind recht op opvang tijdens studie(mid)dagen die vallen op vaste opvangdagen.

Uw kind heeft géén recht op opvang tijdens vakantiedagen.

U kunt studie(mid)dagen en vakantiedagen, mits er ruimte is op de groep, extra afnemen door middel van flexuren.

Maxi-pakket: 51 weken opvang per jaar, incl. studiedagen, korte dagen Regenboog en vakantiedagen.

Heeft u een maxi-pakket dan heeft uw kind recht op opvang tijdens studie(mid)dagen en vakantiedagen die vallen op vaste opvangdagen.

U kunt studie(mid)dagen en vakantiedagen, mits er ruimte is op de groep, extra afnemen door middel van flexuren.

Bijlage : Afspraken stages

- Per jaar hebben we één stagiaire/afstudeerder
- Beschikbaarheid moet minimaal 16 uur per week zijn
- Stagiaires van de volgende opleidingsvarianten:
 - o Volwassen opleiding (bv. Variva), MBO niveau 3 en 4.
 - o MBO niveau 3 en 4: BOL en BBL
 - o HBO, alleen pedagogiek.
- Géén eerstejaars, geldt voor alle opleidingsvarianten.

Begeleidingsuren door de PM'er

- 1 uur per week per stagiaire, als er twee PM'ers de stagiaire begeleiden dan wordt dit uur verdeeld.
- Begeleiding = arbeid. Registreren in urenportaal.
- Als er extra gesprekken zijn met BPV examiner of andere begeleiders van de opleiding dan komt deze tijd erbij naast het reguliere begeleidingsuur.

Stage- sollicitatiegesprek

- Aanmeldingen komen het hele jaar door. Aanmelders krijgen een ontvangstbevestiging met de mededeling dat we in april kandidaten gaan selecteren.
- Deze aanmeldingen worden in de maanden maart en april verzameld.
- Inhoud gesprek:

- Grondhouding stagiaire
- Stagiaires hebben nooit alleen contact met ouders, altijd met een PM'er.
- Duidelijkheid krijgen over de onderdelen van de stage (observatieperiode, opdrachten etc)
- Duidelijkheid krijgen over de richtlijnen/eisen die er door de opleiding aan de stagebegeleider worden gesteld

Voorwaarden aan stages - Wonderboom breed

- Beoogde groep moet stabiel zijn
- Personele bezetting moet ook stabiel zijn

Welke groep komt wel/niet in aanmerking voor een stagiaire

- De groep die de voorgaande twee jaren een stagiaire hebben gehad komen in principe niet in aanmerking
- Zie voorwaarden aan stages – Wonderboom breed

Vrijwilligers:

In sommige gevallen is er een vrijwilliger op de groep als ondersteuning van de PM-er. In geval van een structurele inzet beschikt de vrijwilliger over een geldig VOG. De vrijwilliger verleent hand – en spandiensten, staat nooit alleen op de groep en is ondersteunend en draagt geen (eind-) verantwoording.

Taken stagiaires

Vastgelegde criteria voor formatieve inzet –

Leerlingen van de BOL-opleiding (SPW 3 of 4) gaan naar school en moeten daarnaast een aantal blokken stage lopen. Medewerkers in opleiding die een BOL-traject volgen, staan boventallig op de groep, dus naast gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Incidenteel (uitsluitend in geval van ziekte van vaste medewerkers of vakantie van de student/ stagiaire) of tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding kan de stagiair als volwaardig pedagogisch medewerker worden ingezet. Tijdens deze inzet staan pedagogisch medewerkers in opleiding nooit alleen op de groep. De BOL-er kan niet in het eerste leerjaar worden ingezet (hier worden geen uitzonderingen op gemaakt).

- Leerlingen van de BBL-opleiding hebben bij ons een werk-leerovereenkomst, zij zijn pedagogisch medewerker in opleiding en gaan daarnaast één keer in de week naar school. Zij hebben een arbeidsovereenkomst voor de duur van de opleiding.

In het eerste leerjaar van de opleiding kan er sprake zijn van een oplopende formatieve inzet tot 100%, waarbij 100% na het eerste half jaar kan worden bereikt en geen formatieve inzet tijdens de proeftijd plaatsvindt. De werkgever stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleidster. Het tweede jaar is elke BBL-er 100% inzetbaar. Dit staat beschreven in het CAO Branche Kinderopvang Nederland (BKN). Organisatie van de beroepspraktijkvorming

Bijlage 1:

Taken en verantwoordelijkheden BBL-medewerker De stagiaire van de BBL opleiding wordt binnen ons kindercentrum gezien als pedagogisch medewerker in opleiding en ontvangt daarbij dezelfde informatie als de gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Gedurende het eerste jaar van de opleiding loopt de inzetbaarheid op van 0% tot 100%. De kwaliteitscoach stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleidster op de groep.

Het derde jaar is de BBL-er 100% inzetbaar, waarbij de taken en verantwoordelijkheden (behalve het begeleiden van andere BBL-medewerkers en stagiaires) hetzelfde zijn als van een volwaardig pedagogisch medewerker.

Coördinerend Taken Als BBL-medewerker houd je je bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband. Zelfstandig voor de groep staan:

- Het creëren van een warme en veilige omgeving en verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid van de omgeving
- Kinderen stimuleren positief bij te dragen aan de groeps sfeer Ingrijpen en bemiddelen bij conflicten Kunnen improviseren bij onverwachte situaties en aanpak bedenken
- Actief inspelen op wat het kind aangeeft en daarbij rekening houden met zijn behoeften en mogelijkheden Spelactiviteiten in verschillende situaties toepassen Meerdere activiteiten tegelijk verrichten en overzicht houden
- Plannen en organiseert de voorbereiding van jaarfeesten.
- Observeren van individuele kinderen, gebruik maken van een observatielijst
- Aandacht verdelen over kinderen individueel en groepjes kinderen Ontwikkeling volgen en eventuele afwijkingen signaleren
- Signaleren van taal- en ontwikkelingsachterstand en dit aankaarten denken en handelen reflecteren Spelenderwijs stimuleren van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische ontwikkeling
- Hygiëne in acht nemen, verschonen, ondersteunen bij zindelijkheid
- Literatuur lezen, informatie en ideeën van collega's gebruiken
- Bereid zijn zich te blijven ontwikkelen door middel van het volgen van cursussen Informatie uitwisselen tussen de pedagogisch medewerkers
- Contact onderhouden met ouders en een vertrouwensband met hen opbouwen Gesprekken voeren met ouders Bijhouden van persoonlijke schriftjes van kinderen Overdracht geven aan de ouders en/of verzorgers
- Huishoudelijke activiteiten verrichten en materialen beheren
- Schoonhouden van de groep

Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijk voor professionele instelling en aanpak op werkplek Verantwoordelijk om te werken volgens de opgestelde protocollen, werkinstructies en inventarisatielijsten veiligheid en gezondheid

Verantwoordelijk voor een nette groep en omgeving van de kinderen Verantwoorden aan de aangewezen BBL-begeleidster en manager

Volgen van alle lessen op de onderwijsinstelling

Het tijdig maken van de door de onderwijsinstelling opgegeven opdrachten en deze bespreken met de BBL-begeleidster

Aanwezig zijn bij een begeleidingsgesprek met de BBL-begeleidster; ontwikkelpunten noteren en eraan werken; na twee weken evalueren

Aanwezig zijn bij de beoordelingsgesprekken met school